

ANNE SALOVAARA-KERO:

BLICKEN PÅ BOLLEN

SID.8

**HAMMAS-
PROTEESIT**

**Erikoishammas-
teknikolta**

- uudet kokoproteesit
- tiivistys ja korjaus jopa odottaessa!
- hammasproteesien tarkastus ilmaiseksi!
- takuutyö

Solta ja varaa aikasi!

**ALUEEN
HAMMAS**

VAASA 312 1233
Kauppapuistikko 20B

LAIHIA 477 0744
Kauppatie 5

MAALAHTI 347 8080
Köpingsvägen

I fjol den här tiden på året gick jag en runda bland alla träd på skäritomten. Det ryms en hel del träd på den halvhektar stora tomten: björkar, granar, tallar, rönnar, klibbalar, en sälg, videbuskar och två planterade ekar. Halva området är öppet och soligt med några stora och gamla björkar som vackra vådräd. Markvegetationen domineras av blåbärsris som brukar ge en riklig bärskörd som vi broderligt delar med fåglarna.

Mot gränserna till tätnar trädbeståndet med några resliga tallar och en hel hop med granar av olika åldrar. Med åren har granarna börjat dominera allt mera, så där som granen gör när den får växa upp i fred. Fyra av skäritomtens gamla björkar hade blivit allt mera kringrända av granar, där de närmaste granarna börjat växa in i bjökkronorna. När jag betraktade de gamla björkarna inne bland de grönbarriga granarna drabbades jag av egennyttiga tankar. Varför inte fälla de fyra björkarna och klyva upp dem till ved för de öppna spisarna i skäristugan och bastun? Så länge björkarna ännu var i fullgott liv och kunde ge prima brasved.

Någon brådska var det inte att ta till motorsåg och yxa men tanken att fälla björkarna hade slagit rot. Till all lycka kom jag småningom på bättre tankar och förundrades storligen över att jag i all tysthet uttalat lättvindiga dödsdomar över björkarna som var äldre inbyggare på tomten än jag. Fina vackra björkar som varje sommar höjt sina bladrika kronor över de andra träden och som berikat tomten med höstgul färgprakt varje år. Hur i all världen kunde jag tänka så nedrigt om björkarna?

I stället för att fälla björkarna började jag i sakta mak röja undan granarna som omringat de gamla björkarna. Granar finns det gott om på skäritomten och bra ved får man av dem till bastuugnen och till gjutjärnskaaminen i den ena kammaren. Och så kan man gott elda med granved i de öppna spisarna bara man sätter gnistgaller för och håller ett öga på de gnistor som flyger ut över gallren. Ensam kan man inte lämna granvedsbrasorna för det är vid sådana tillfällen olyckan kan vara framme med vådeld inomhus.

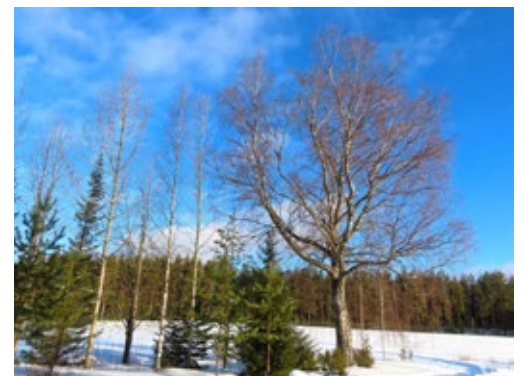
Nu när ett år gått sedan mina nedriga tankar, har de fyra björkarna fått egna fria livsutrymmen att fortleva i, så där som de levde innan granarna ryckte in på nära håll. Skrovligt grovbarkiga står nu björkarna på sina respektive platser och stortrivs igen. Lyssnar man noga kan man höra deras vedknarriga suckar av lättnad över att få leva vidare och över att ha gott om utrymme. Två av björkarna har snedstående stammar med åldriga märken från lossnade barkstycken och grova köldsprickor. Alla fyra träd har stora och vida kronor med en och annan murken gren som snart faller till marken. Men lever, det gör de, och de grönskade lika frikostigt senaste sommar som många somrar förut. De är senare i lövsprickningen än de unga livfulla björkarna på tomten men det hör till åldern, så där som vi äldre människor är långsammare och mer eftertänksamma än yngre människor. Men vi lever trots det fullt ut i samklang med vår ålder.

På det rent personliga planet har många människor en förkärlek för gamla välbekanta träd. De gamla träden är inte bara imponerande stora. De har också en framträdande personlighet, speciellt då de fått växa upp och breda ut sig utan konkurrens om ljus och utrymme från andra träd. Ensamstående landskapsträd är särdeles framträdande i detta avseende. De sätter sin prägel på det omgivande landskapet och framhäver samtidigt det öppna landskapet på ett slående sätt. Jag brukar beundra de ensamstående landskapsträden, de gånger jag har mina vägar förbi. De är välbekanta och speglar årtidernas gång i landskapet. Djupt rotade och stormfasta rider landskapsträden ut varje storm som drar fram över bygden och kan bli flera hundra år gamla. I bästa fall tvåhundra år för en björk, fyrahundra år för en gran och sexhundra år för en tall. Med mindre känner man vördnad för sådana trädgamlingar inom vars livsspann flera människogenerationer ryms.

DE GAMLA STORA BJÖRKARNA

De stora träden på en gravgård är gravgårdens själ och skall vårdas utifrån det.

När ett träd får växa upp utan konkurrens om utrymmet blir det ofta vackert personliga.

I fjol på försommaren, på min dagliga vandringsrutt i min nuvarande hemstad Haapajärvi, upptäckte jag att flera gamla björkar på gravgården stämplats med röda märken. Som alltid ett mycket

Vilken vacker syn är inte en vildvuxen landskapsbjörk i senhöstens isläggningstid.

illavarslande tecken. När jag hörde mig för vad som var på gång, visade det sig att träden fått sin dödsdom. De skulle fällas så fort som möjligt för att några gravgårdsansvariga helt plötsligt hade fått för sig att de gamla björkarna kunde utgöra en fara för besökande människor.

Det var alltså på försommaren, när alla björktrastar var fullt sysselsatta med att mata sina ungar och bofinkarna ruvade på sina ägg. Merparten av trast- och bofinksbona fanns i de gamla björkarnas grenklykor och stamförgreningar. Förutom att trädfällningen under fåglarnas pågående häckning stred mot lagen, var det helt förkastligt att fälla träden och ta död på fåglarnas ungar och ägg. Ingen som helst naturhänsyn fanns med i den plötsligt påkomna trädfällningen. Vi fick till all lycka stopp på den nära förestående fällningen, så fåglarna fick häcka i fred på gravgården.

Men på sensommaren började slakten av de stämplade björkarna. En av orsakerna till fällningen var att några av

träden hade döda grenar som kunde dråsa ner i huvudet på någon förbipasserande. Nog skulle det ha varit bättre att såga bort de döda grenarna, det säger ju sunt bondeförnuft, i stället för att fälla träden. En annan orsak till trädfällningen var att den arbetsgrupp på en handfull personer som inspekterat träden helt enkelt tyckte att träden såg så gamla ut, ja till och med fula i någons ögon.

Det var nog bäst att fälla alla gamla björkar för säkerhets skull. Ingen såg träden som de var – stora, gamla och i fler fall trevligt personliga. Ingen reflekterade över att det är de gamla träden som utgör gravgårdens själ, att

de gamla träden skapar den vackra stämning som finns på en gravgård där liv och död möts så intimt. När det gäller träden på en gravgård eller i en park eller längs en strandpromenad, kan inte skötseln av träden och framför allt inte dödsdomarna över dem handhas av en liten amatörmässig arbetsgrupp som tycker än det ena än det andra. Här bör man förstås anlita en trädexpert, en arborist som grundligt undersöker trädens hälsa och på basen av det ger sina rekommendationer om de enskilda trädens skötsel och eventuella fällningar.

Under sensommarens och höstens gång följde jag med slakten av de gamla björkarna och sörjde deras omilda öden. Av tjugo björkar som fälldes var endast tre murkna inuti och skäligen att fälla, något som en arborist kunde ha upplyst den tyckande arbetsgruppen om efter en genomförd undersökning. På de andra björkarna hade det räckt med att såga bort döda grenar och låta träden leva vidare flera årtionden framöver. Hur det går med resten av de stämplade björkarna i år får vi se. Men någon trädfällning på våren eller sommaren under fåglarnas häckning sätter vi nog stopp för som i fjol.

Både när det kommer till de gamla björkarna på skäritomten och de gamla björkarna på gravgården är det uppenbart, att det finns vägande skäl att tänka efter både en och två gånger, och att anlita en arborist på gravgårdar och andra offentliga platser. Det är alldeles för enkelt och lättvindigt för människan att vara egoistisk eller bara tycka till utan djupare insikter om träden och sedan ta till motorsågen. Gamla stora träd symboliserade i en svunnen tid själva livet i de stora kulturerna och vördades följdriktigt. Den symboliken och den vördnaden finns det allt skäl för oss att odla.

TEXT OCH FOTO: HANS HÄSTBACKA

På skäritomten dominerar gamla och stora björkar över den öppna halvan av tomten.

I vinterdagen står den frivuxna landskapstallen mörk mot snö och is.

Osa vaasalaisista tutkijoista ja projektipäälliköistä ryhmäkuvassa Dipolin aulassa. /
En del av forskarna och projektledarna från Vasa i en gruppbild i lobbyn på Dipoli.

Verkottumista ja yrityskontakteja avaruusalan yritysten ja tutkijoiden tapaamisessa

Vaasan yliopiston vetämät AuroraSpace- ja ORBIT-hankkeet olivat näkyvästi esillä tämän vuoden Winter Satellite Workshopissa Espoossa.

Espoon Dipolissa vuosittain järjestettävä Winter Satellite Workshop on Suomen ja muiden Pohjoismaiden sekä Baltian maiden suurin New Space -tapahtuma. Aalto-yliopiston järjestämä tapahtuma kokoaa yhteen avaruusalan yritykset, asiantuntijat, tutkijat ja opiskelijat koko Pohjolasta keskustelemaan ajankohtaisista aiheista räjähdysmäisen nopeasti kehittyvällä avaruusallalla.

MERKITTÄVÄ KOHTAAMISPAIKKA

Winter Satellite Workshop on myös Vaasan yliopiston ja sen yhteydessä toimivan Merenkurkun avaruuskeskuksen avaruusalan tutkijoiden ja hankkeiden suurin vuosittainen tapahtuma. Myös tällä kertaa useat vaasalaistutkijat esittelivät avaruusaiheisia tutkimustuloksiaan ja toimivat eri esityssessioiden vetäjinä viisipäiväisessä tapahtumassa.

Merenkurkun avaruuskeskuksella oli oma osasto, jossa esiteltiin yliopiston avaruusaiheisten hankkeiden toimintaa, luotiin uusia suhteita ja lämmitettiin vanhoja. Eri-

tisesti AuroraSpace-hankkeen verkkosivuille kerätty suomalaisten, ruotsalaisten ja norjalaisten avaruusalan yritysten tietokanta herätti kiinnostusta, ja hankkeen tutkija **Mikko Punnala** vieraili jokaisen yrityksen osastolla kertomassa yritysluettelosta. Myös muut vaasalaiset tutkijat kävivät ahkerasti verkottumassa avaruusalan yritysten ja tutkimuslaitosten osastoilla.

VALOKEILASSA UUSI AVARUUSTALOUS

Tänä vuonna tapahtumassa huomioitiin merkittäviä virstainpylväitä kuten esimerkiksi Suomen 30-vuotista jäsenyyttä Euroopan avaruusjärjestössä sekä tutkimusta ja liiketoimintaa edistävän ESA Φ -Lab:in yksikön avaamista Suomeen. Tämän lisäksi tapahtuman järjestäjä ja hankepartnerimme Aalto-yliopisto oli varannut AuroraSpace-hankkeen nimissä merkittävän siivun sekä erityisaikaa että työpaja- ja kokoontumisaikaa uudelle avaruustaloudelle.

EU Interreg Aurora -ohjelmasta rahoitettava AuroraSpace järjesti Nordic Space Cluster Round Table -kokouksen, jossa olivat läsnä useimpien Pohjoismaiden ja Baltian maiden kansallisten avaruusklustereiden edustajat. Pyöreän pöydän äärellä klustereiden edustajat pääsivät tutustumaan toinen toistensa toimintaan sekä miettimään yhteistyömahdollisuuksia. Kaikki osallistujat olivat yksimielisiä siitä, että yhteistyötä ja säännöllisiä tapaamisia klustereiden edustajien välillä tarvitaan, jotta saadaan lisättyä pohjoista yhteistyötä myös avaruusalan yritysten välillä.

Tämän lisäksi AuroraSpace sekä Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitusta saava ORBIT-hanke kutsuivat avaruusalan yrityksiä ja asiantuntijoita liiketoimintatyöpajaan, jossa keskusteltiin alan startup-yritysten palvelutarpeista ja yhteistyöstä kansallisesti ja kansainvälisesti. Työpajasta saadut tulokset ovat hyvin samansuuntaisia kuin mitä ORBIT on havainnut Vaasan seudulla.

Nätverkande och företagskontakter vid möte med rymdindustrins företag och forskare

AuroraSpace- och ORBIT-projekten, ledda av Vasa universitet, var framträdande vid årets Winter Satellite Workshop i Esbo.

Winter Satellite Workshop, som årligen hålls i Dipoli i Esbo, är det största New Space-evenemanget i Finland, Skandinavien och Baltikum. Evenemanget, som anordnas av Aalto-universitetet, samlar rymdindustrins företag, experter, forskare och studenter från hela Norden för att diskutera aktuella ämnen inom den explosionsartat snabbt utvecklande rymdsektorn.

EN BETYDANDE MÖTESPLATS

Winter Satellite Workshop är också det största årliga evenemanget för rymdforskare och rymdprojekt vid Vasa universitet och dess anslutna Kvarken Space Center. Även denna gång presenterade flera forskare från Vasa sina rymdrelaterade forskningsresultat och fungerade som sessionsledare under det fem dagar långa evenemanget.

Kvarken Space Center hade en egen monter där universitetets rymdprojekt presenterades, nya relationer skapades och gamla värmdes upp. Särskilt intresse väckte den databas över rymdföretag från Finland, Sverige och Norge som samlats på AuroraSpace-projektets webbplats, och projektforskaren **Mikko Punnala** besökte varje företags monter för att berätta om företagskatalogen. Även andra forskare från Vasa var flitiga med att nätverka vid rymdföretagens och forskningsinstitutens monter.

Kvarken Space Center

Kvarken Space Center perustettiin KvarkenSpaceEco-projektissa. Se vahvistaa uuden avaruustalouden innovaatioekosysteemiä Merenkurkun alueella.

Merenkurkun avaruuskeskus tarjoaa tuki- ja verkostoitumismahdollisuuksia teollisuudelle, julkiselle sektorille ja tutkimukselle koko Merenkurkun alueella.

DEN NYA RYMDEKONOMIN I RAMPLJUSET

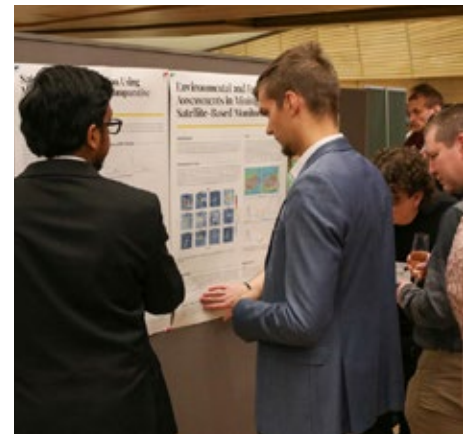
I år uppmärksammades betydande milstolpar vid evenemanget, såsom Finlands 30-åriga medlemskap i Europeiska rymdorganisationen och öppnandet av ESA Φ-Lab-enheten i Finland, som främjar forskning och affärsverksamhet. Dessutom hade evenemangets arrangör och vår projektpartner Aalto-universitetet reserverat en betydande del av presentationstiden samt workshop- och mötestiden för den nya rymdekonomin i AuroraSpace-projektets namn.

AuroraSpace, som finansieras av EU Interreg Aurora-programmet, organiserade ett Nordic Space Cluster Round Table-möte där representanter för de nationella rymdklustren i de flesta nordiska och baltiska länder deltog. Under samtalet fick klusterrepresentanterna möjlighet att lära känna varandras verksamheter och överväga samarbetsmöjligheter. Alla deltagare var eniga om att samarbete och regelbundna möten mellan klusterrepresentanterna behövs för att öka det nordiska samarbetet även mellan rymdföretagen.

Dessutom bjöd AuroraSpace och ORBIT-projektet, som finansieras av den Europeiska regionala utvecklingsfonden, in rymdföretag och experter till en affärsworkshop, där man diskuterade startup-företagens servicebehov och samarbete nationellt och internationellt. Resultaten från workshopen är mycket likartade med vad ORBIT har observerat i Vasaregionen.

Kvarken Space Center grundades i projektet KvarkenSpaceEco. Det stärker New Space -innovationsekosystem i Kvarkenregionen.

Kvarken Space Center erbjuder stöd och nätverksmöjligheter för industrin, den offentliga sektorn och forskningen i hela Kvarkenregionen.

Esitysten lisäksi tutkijat esittelivät tutkimuksiaan posterinäyttelyissä. / Förutom presentationerna presenterade forskarna sina studier i posterutställningar.

New Space

New Space eli uusi avaruus tarkoittaa avaruustutkimuksen ja -teollisuuden uutta aikakautta, jossa suurten valtiollisten avaruustoimijoiden harjoittaman perinteisen avaruustutkimuksen lisäksi myös yksityiset yritykset ja kaupalliset toimijat ovat ottaneet merkittävän roolin avaruustoiminnassa. Uuden avaruuden aikakaudella teknologia kehitty vauhdilla, laitteet ovat pieniä ja kustannustehokkaita ja hankkeissa on mukana myös kaupallisia tavoitteita.

New Space, eller den nya rymden, avser en ny era inom rymdforskning och rymdindustri där, utöver den traditionella rymdforskningen som bedrivs av stora statliga rymdaktörer, även privata företag och kommersiella aktörer har tagit en betydande roll i rymdverksamheten. Under den nya rymderan utvecklas teknologin snabbt, utrustningen är liten och kostnadseffektiv och projekten har även kommersiella mål.

Interreg

Co-funded by the European Union

Aurora

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

UUSI NOPEUS- ENNÄTYS - SUURNOPEUSJUNAT UUDELLE TASOLLE

Kuvittele matkustavasi Helsingistä Pariisiin maata pitkin vain parissa tunnissa tai Vaasasta Helsinkiin reilussa tunnissa. Suurnopeusjunat kehittyvät jatkuvasti, ja tulevaisuudessa ne voivat haastaa lentoliikenteen lyhyillä matkoilla. Kiina on juuri esitellyt

uuden CR450-luotijunan, joka saavuttaa 450 km/h huippunopeuden ja 400 km/h jatkuvan toimintanopeuden, ylittäen nykyiset suurnopeusjunat.

TEKNOLOGIAA JA PALVELUA

CRRC Changchun Railway Vehicles -yhtiön valmistama CR450 tarjoaa merkittäviä teknologisia parannuksia. Energiatehokkuus on kasvanut vierintävastuksen vähentyessä 22 % ja junan painon keventyessä 10 %. Melutaso on laskenut, matkustajatilaa on lisätty, ja parannetut jarrutus- ja ohjausjärjestelmät tekevät junasta turvallisemman ja tehokkaamman.

CR450-junan odotetaan aloittavan kaupallisen liikennöinnin Kiinassa jo tänä vuonna nykyisillä suurnopeusradoilla, joilla suurin sallittu nopeus on 350 km/h. Vuoteen 2027 mennessä CR450 on tarkoitus ottaa käyttöön uudella 292 kilometrin pituisella Chengdu-Chongqing-suurnopeusradalla, joka mahdollistaa junan suunnitellun 400 km/h nopeuden. Tämä lyhentää matka-ajan välillä alle 50 minuuttiin.

KANSAINVÄLISET HANKKEET

Useat maat Kiinan lisäksi investoivat suurnopeusjunayhteyksiin. Britanniassa High Speed 2 (HS2) -projekti lyhentää

merkittävästi matka-aikoja kahden tiivisti rakennetun kaupunkialueen, Lontoon ja Birminghamin välillä. Kaliforniassa High-Speed Rail -hanke etenee, vaikkakin kustannusten nousu ja viivästykset aiheuttavat haasteita. Suurnopeusyhteyksien rakentaminen on kallista ja radan kilometrihintaa voi nousta 30 miljoonaan euroon, tai ylikin. Hankkeiden hintalapuissa puhutaan yleensä kymmenistä miljardeista euroista. Junien nopeus, tehokkuus ja käyttökustannukset tekevät niistä kuitenkin houkuttelevan vaihtoehdon.

TULEVAISUUDEN LIIKKUMISTA

Suurnopeusjunien nopeus ja mukavuus perustuvat kehittyneisiin materiaaleihin ja teknologioihin. Aerodynaaminen muotoilu, kevyet alumiini- ja komposiittimateriaalit sekä innovaatiot parantavat niiden suorituskykyä. Nykyaikaiset ohjausjärjestelmät, kuten ETCS (European Train Control System), optimoivat junien nopeutta ja turvallisuutta.

Vaikka magneettilevitaatiojunat (maglev) voivat saavuttaa suuremman, jopa 600 km/h nopeuden ja tarjota tasaisen kyydin kulkemalla ilman kitkaa, niiden korkeat infrastruktuurikustannukset rajoittavat laajamittaista käyttöä. Ne eivät myöskään mahdollista muun tyyppisten junien käyttöä samoja ratoja. Siinä mielessä perinteisempiä suurnopeusju-

SINGER **BERNINA**
EVA **brother** **PFAFF**
JUKI **Husqvarna** **VIKING**

Myynti ja huolto
Försäljning och service

HALONEN Tammipiha-Ekgården
 ☎ 045 6566 659
www.halonen.com

nia, kuten CR450 ja TGV, voidaan pitää kilpailukykyisimpinä ratkaisuinä.

Suurnopeusjunien teknologinen kehitys jatkuu edelleen, ja uudet innovaatiot tuovat entistä nopeampia ja tehokkaampia ratkaisuja. Kalleudesta huolimatta suurnopeusjunat voivat, ainakin tiettyin ehdoin, korvata esimerkiksi lyhyet lentoyhteydet tulevaisuudessa.

Bock's
 MAKE GOOD!

**DISCOVER BOCK'S
 NEW À LA CARTE MENU!**

Seasonal ingredients, flavorful dishes,
 and perfect drink pairings. Come and enjoy!

Bock's Corner Brewery
 Gerbyntie 16, 65230 Vaasa
 +358 50 3777000
sales@bockscornerbrewery.com
www.bockscornerbrewery.com

BLICKEN PÅ BOLLEN

Jag minns hur jag i en intervju för tre år sedan sade att jobbet med Österbottens välfärdsområde kommer att kräva teamarbete, och att vi måste hålla blicken på bollen för att komma i mål. Att komma i mål betyder att vården, - omsorgen och räddningstjänsterna fungerar för invånarna trots de gigantiska förändringarna på spelplan. Spelplanen ändrades från den kommunala tiden och finansieringen är nu statlig. Och den är tigt samt hårt styrd. Alternativ till att inte ändra på verksamheten ges inte och lagen kräver att budgeten ska vara i balans innan utgången av 2026. Det lagen också kräver är att vi säkerställer vården, omsorgen och räddningstjänsterna. En balansgång som inte varit helt lätt.

Trots utmaningarna med att balansera ekonomin börjar det se ut som att läget småningom stabiliserar sig, vilket är mycket välkommet.

"FÖR ATT KOMMA I MÅL MÅSTE VI OCKSÅ BEKÄMDA FOLKHÄLS- SOSJUKDOMARNA."

Vad har vi då gjort? Precis om reformen har som ett huvudsyfte har vi ändrat på verksamhetens tyngdpunkter från de tungt belastande tjänsterna till de lättare. Det är enda vägen framåt för att klara av även framtida utmaningar gällande inte

enbart ekonomin utan också den kommande personalbristen då pensioneringarna sätter igång.

Så ja, utmaningar har vi haft och har men också mycket har utvecklats. Patient/klientnöjdheten har varit god och ökat i jämförelse med det föregående året. Detta har vi personalen att tacka för! Också personalens nöjdhet har enligt mätningarna sakta börjat förbättras och tillgången till social- och hälsovården har överlag förbättrats. Nya funktioner har tagits i bruk, som ett exempel Seniorlinjen som tar emot 700-800 samtal i veckan.

För att komma i mål måste vi också bekämpa folkhälsosjukdomarna. Visste du att de beräknas kosta oss i Österbotten 550 miljoner euro på årsbasis? En enorm summa vi istället kunde använda på utvecklande av regionen!

Därför ska vi fortsätta satsa på förebyggande arbete samtidigt som vi säkerställer högkvalitativ vård och omsorg för dem som behöver det. Det kommer att betyda att vi ska jobba med personalens arbetsförhållanden och välmående samt möjligheter att påverka, satsa på lättillgängliga digitala tjänster och modigt ta i bruk nya metoder samt utnyttja robotik

"NU HAR DIMMAN FRÅN SPELPLAN BÖRJAT SKINGRAS OCH MÅLET ÄR I SIKTE."

och AI. Det kommer också att krävas teamarbete med andra aktörer, de må sedan komma från kommuner, högskolor och universitet samt tredje eller privata sektorn. Tillsammans åstadkommer vi mer.

Nu har dimman från spelplan börjat skingras och målet är i sikte. Men än krävs målmedvetet och strategiskt arbete och det gäller hela tiden att hålla blicken på bollen.

**ANNE SALOVAARA-KERO,
STYRELSEORDFÖRANDE
I ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE**

KLO/KL 11-15 **12.4**

Bock's Corner Brewery,
Gerbyntie 16 / Gerbyvägen 16.
Yhteydenotto / kontakt:
ira.mikkonen@bcv.fi / 0505053507

Tom Blom på plats och röker lax!
Kråkskogsbagaren varma syltgrisar!

Dockteatern Lilla Åsnan: sockervaddsförsäljning i Ladan!
Påskmarknadens **traditionella lunchbuffé** 16,50 €/pers,
2-12 år -50%

Ekofrisör Erika Mattsson gör hårklippningar/toppningar
enligt drop in för 25 €/pers samt lerbehandlingar! Bock's
Garage.

Avslappnande massage enligt kundens önskemål,
massageterapistuderande **Carolin Koss**. 15 min, 18 €.
Carolin använder en blandning av västerländska och
österländska tekniker. Bock's Garage.

I'm Nordic Eco Cosmetics produktvisning och rådgivning.
Bock's Shop.

Smash Room på andra sidan vägen håller öppna dörrar!
Kom och prova på! Liten deltagaravgift.

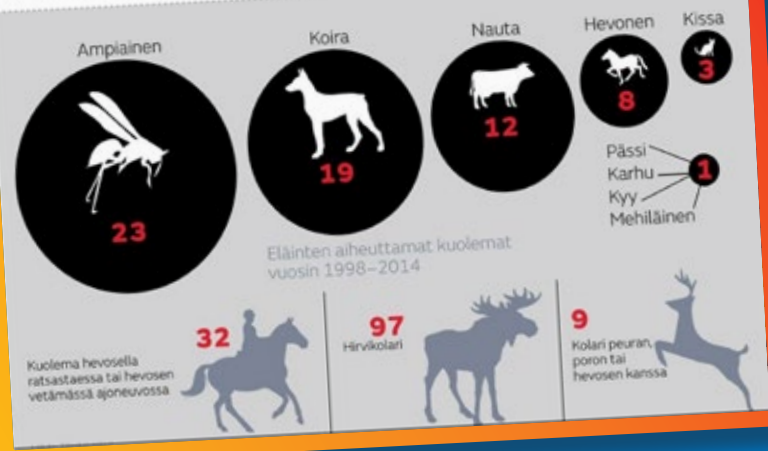
Bock's shop håller öppet kl 11-18. Härifrån finner du även
ett brett urval närproducerade matvaror och hantverk!

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE:

Vetokannaxen vapaaehtoinen palokunta osallistuu markkinoihin paloautollaan.
Tarkka osallistumisajankohta ilmoitetaan myöhemmin. Bock's Old Square. * **Nukketeat-
teri Pikku Aasi:** GOAL-seuraleikki lapsille, käytetään visuaalista kieltä. Ikä 2-103 v, 30
min, non stop esitys. Nukettaja: Cosimo Galiano. Bock's Lato. * **Kanien tapaaminen** ja
silittely klo 11-14. Bock's Old Square, huonolla säällä Bock's Lato. Järj. Korsholm 4H *
Kasvomaalaus klo 11-14 Bock's Old Square, huonolla säällä Bock's Ladossa. Järj.
Korsholm 4H. * **Pääsiäisworkshop lapsille (5+ v.):** Marsipaanihahmojen luominen,
piparkakkujen koristelu ja pääsiäiskarkkien valmistus. Kesto 40 min, 7 lasta/ryhmä.
Aloitus klo 13.00 ja 14.00. Materiaalikustannukset 10 €, maksu käteisellä paikan päällä.
Ilmoittautuminen pakollinen, tekstiviestillä puh nro:on +358 40 9521602. Bock's Lato. *
Ohjattu pääsiäismunien etsintä lapsille. Bock's Old Square, huonolla säällä Bock's
Juhlasali. * **Bock's Quiz** -suunnistus koko perheelle Bock's alueella. Markkinoiden
lopussa arvotaan palkinnon voittaja. Suunnistuskartat Bock's Garage sisäänkäynniltä ja
Bock's Old Squarelta. * **Keppihevostarata** - Ota mukaan oma keppihevosesi tai lainaa
paikan päällä! Myös taaperoille kävelyrata. Ulkona hyvällä säällä, Ladossa huonolla
säällä. * **Leikkimurkaus lapsille!**
Muista ottaa mukaan käteistä!
Jos haluat osallistua myyjänä ja valmistat itse tuotteesi, ota yhteyttä Ira Mikkoseen, ks.
yhteystiedot yllä!

Ampiaiset, koirat ja naudat tappavat Suomessa eniten – kissat tappavampia kuin karhut ja kyyt

KUOLEMA AIHEUTUU YLLÄTTÄVISTÄ ASIOISTA

Koirat ja hevoset – jopa kissat – tappavat ihmisiä. Puhumattaakaan että ihmiset tappavat merkittävä määrä ihmisiä säännöllisesti Suomessa. Kuitenkin susi on se josta puhutaan vaaroista eniten. Ihminen selvästi reagoi tunteella. Samasta syystä ihminen ei kykene edes reagoimaan kun pitäisi varoa kemikaaleja. PFAS kemikaalit ovat nyt selvästi iso ongelma mutta kun ne eivät näy ei ihminen oikein osaa myös pelätä. PFAS kemikaalit löytyvät edelleen kaikissa tavan tuotteissa kuten pakkauksissa, ihonhoitotuotteissa ja juomavedessä.

Nyt uutena asiana tietysti mikromuovit. Muovia on kulkeutunut jo aivoihimme.

Pieni likaisuus terveellisempää kuin liika puhtaus

50 vuotta sitten keskusteltiin uusista pesu- ja puhdistusaineista, joiden oli havaittu aiheuttavan ihoärsytystä.

2:00, Päivitetty 2:01

MARRASKUUSSA 1973: Ihon pientä likaisuutta pitää iho- ja sukupuolitautiopin professori Väinö K. Havu terveellisempänä kuin liiallista puhtautta.

Professori Havu piti Turun yliopistossa virkaanastujaisesityksensä ja hän mainitsi mm. teknologisen kehityksen mukana jokapäiväiseen ympäristöömme tulevan runsaasti uusia aineita, jotka ärsyttävät ihoa suoranaisella myrkyvaikutuksellaan tai aiheuttamalla allergiaa.

Common US consumer products release toxic compounds, new research shows

Dangerous chemicals that can cause cancer and air pollution are often found in cosmetics, personal care products and cleaners

Tom Perkins

Wed 3 May 2023 10:00 BST

Some of the most common consumer products probably release 5,000 tons of volatile organic compounds (VOCs) in American homes annually, **new research on the dangerous class of chemicals finds.**

Ekologiska produkter fulla av plast

Plastföreningar återfinns i allt från fisk och ris, till McDonald's milkshake. (Foto: Pexels)

Joakim K. E. Johansson

Uppdaterad: 03 jan. 2025
Publicerad: 02 jan. 2025

Forskare slår larm om höga halter av plastkemikalier i allt från snabbmat till basvaror som ris och salt. En ny studie visar att även ekologiska produkter är drabbade.

Material	% of Mass	Mass (kg)
Magnesium	22.2%	0.3859
Borosilicate glass	9.2%	0.1598
Inorganic glass	8.8%	0.1530
Polycarbonate	8.6%	0.1496
Acrylonitrile Butadiene Styrene (ABS)	7.1%	0.1241
Aluminium	5.9%	0.1020
Lithium cobalt oxide	5.0%	0.0867
Copper	4.8%	0.0833
Iron	4.1%	0.0714
Steel	2.7%	0.0476
Graphite	2.6%	0.0459
Poly(methyl methacrylate) (PMMA)	2.1%	0.0357
Polyethylene Terephthalate (PET)	1.1%	0.0187
Cellulose Triacetate	1.0%	0.0170
Silicon Dioxide Glass (SiO2)	1.0%	0.0170
Others	13.8%	0.2397
Overall	100.0%	1.737 kg

Coca Cola and their 500 brands produce 200,000 single use plastic bottles per MINUTE...

But this is the problem....

EU-päättäjät pantiin kemikaalitestiin, tulokset tylyjä: "Olemme kaikki uhreja"

Euroopan ympäristötoimisto selvitti EU-päättäjien altistumista haitallisille "ikuisuuskemikaaleille". Pfas-yhdisteitä löytyi kaikkien testattujen verestä.

Euroopan ympäristökeskuksen (EEA) pääjohtaja Leena Ylä-Mononen ja europarlamentaarikko Nils Torvalds (r) osallistuivat ympäristöjärjestöjen kemikaalitestiin. Molemmilla veren Pfas-yhdisteet ylittivät turvallisena pidetyn kynnyksen. KUVA: LIISA TAKALA, MIKA RANTA/ HS

Logga in Svenska Dagbladet

Uppförandekoden

Samhälle

Meny

Eva: Har ingen lust dela badvatten med en hund

Newsweek SUBSCRIBE FOR \$1 Login

Vår tarmflora har utarmats - kan lite skit under naglarna hjälpa oss att bli friskare?

Publicerad 25.09.2024 06:08.

Scientists Discover Deodorants Deposit Particles Into Our Lungs

Illustration: Thomas Moien

Etikettmänkor

Stora, dreglande och svettiga hundar har stört Evas badande flera gånger - och att prata med ägarna är lönlöst. SvDs etikettexpert har själv blivit drabbad - trots att hon själv är hundägare.

Bly och andra tungmetaller i svensk choklad: "Värre i ekologisk"

ETC Prenumerera Logga in

Hälsa

Innehållet i populära ögondropparna: 100 procent PFAS

Publicerad idag 05:00

Chokladen innehåller bly och andra tungmetaller. Men utslaget på bilden är från en genrebild, och har ingenting med chokladen i artikeln att göra. Foto: Canva

Bilbo Göransson Uppdaterad: 14 jan. 2025 Publicerad: 13 jan. 2025

Ekologiska alternativ har ofta mer bly och kadmium i sin kakao, visar ett produkttest av choklad av storsäljare som Coop, Ica, Fazer och Garant. Men även bland de ordinarie alternativen är det svårt att undvika tungmetallerna.

DAGENS ETC

Vanliga ögondroppar som säljs receptfritt av de flesta apotek har en unik sammansättning som sägs lindra torra ögon.

Vad få användare vet är att de populära ögondropparna består av enda ingrediens: PFAS.

- Jag skulle nog inte själv använda de här dropparna, säger kemiprofessorn Tuulia Hyötyläinen.

En industri som uppskattas stå för nästan en tiondel av de globala klimatutsläppen och använder 43 miljoner ton olika kemikalier i sina tillverkningsprocesser varje år. Det handlar inte om flygresor eller betongproduktion, utan om kläder och mode.

I slutet av 1990-talet växte ett nytt sätt att tillverka och sälja kläder fram. Inspirerade av modeveckorna började företag som svenska H&M och spanska Zara kopiera inslag från de stora modebusens catwalkers och sälja de massproducerade kläderna till ett förmånligt pris.

I stället för bomull, silke, linne och läder tillverkades de här plaggen huvudsakligen av syntetiska fibrer som polyester, polyamid och akryl. Kläderna syddes på olika håll i världen där arbetskraften var billigare och fraktades sedan till kedjornas

LOGGA IN HBL

KRÖNIKA | Jag intervjuade kronprinsessan Victoria - och fick ryktena bekräftade

Förslaget för att tackla klädindustrins massiva utsläpp: Högst fem nya plagg per år

Modeindustrin står för fyra gånger så stora klimatutsläpp som flygindustrin. Ändå köper vi fler plagg och slänger dem snabbare än någonsin förut.

KLÄDER PREMIUM

MICROPLASTICS ARE INFESTING CLOUDS, AFFECTING WEATHER

by NOOR AL-SIBAI

15 företag åtalas för farlig kosmetika

Kemikalieinspektionen har undersökt kosmetika och hittat miljötunga ämnen i var fjärde produkt. Produkterna på bilden är enbart en illustration. (Foto: Håase Homberg/TT)

Torbjörn Karlgen Uppdaterad: 02 nov. 2024 Publicerad: 02 nov. 2024

Kemikalieinspektionen har granskat kosmetika. Resultaten är hjälpväckande och går i 15 fall vidare till åtal.

Throw Out Your Black Plastic Spatula

It's probably leaching chemicals into your cooking oil.

Jättilaskelma: Muovien kemikaalit liittyvät yli 160 000 keski-ikäisen kuolemaan

Kemikaalit | Haitallisiksi epäiltyjä yhdisteitä on ollut esimerkiksi muovikääreissä ja sähkölaitteissa. Sairaudet pahempia!

Yksi tutkituista kemikaaleista on käytössä esimerkiksi elintarviketölkkien sisäpinnossa. Kuva on Hongkongista vuodelta 2015. Kuva: Liou Chung-ren / Reuters

digialbum

Christian Nylund, Vasa. "Så här grön var pulkbacken 28.02 invid Fiskstranden i Vasa."

Gertrus Engman, Helsingby. "Pärlemomoln 18 januari 2025."

Esa Rönkä, Vaasa. "Kuusenlatva nappasi täydenkuun nousun."

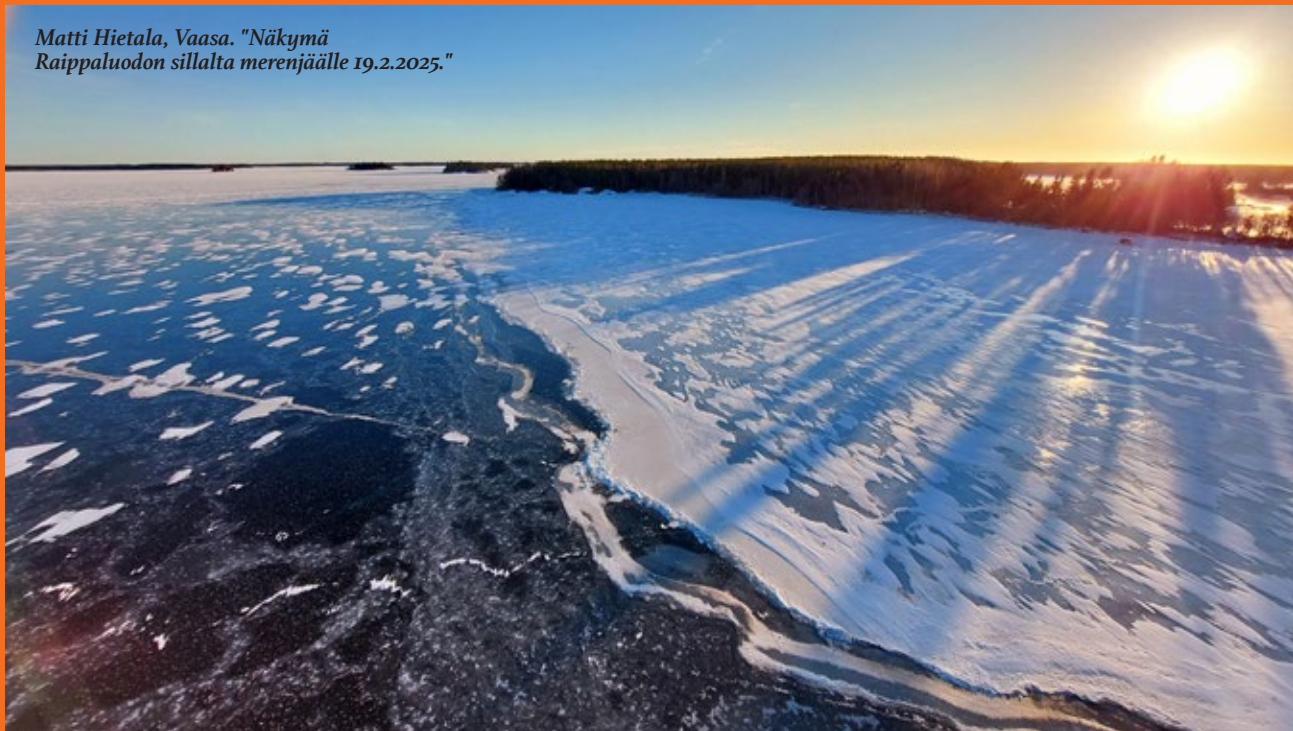
Kari Kaihovirta. "Sammaloituneet kivet / villa, brage . 28.2.025."

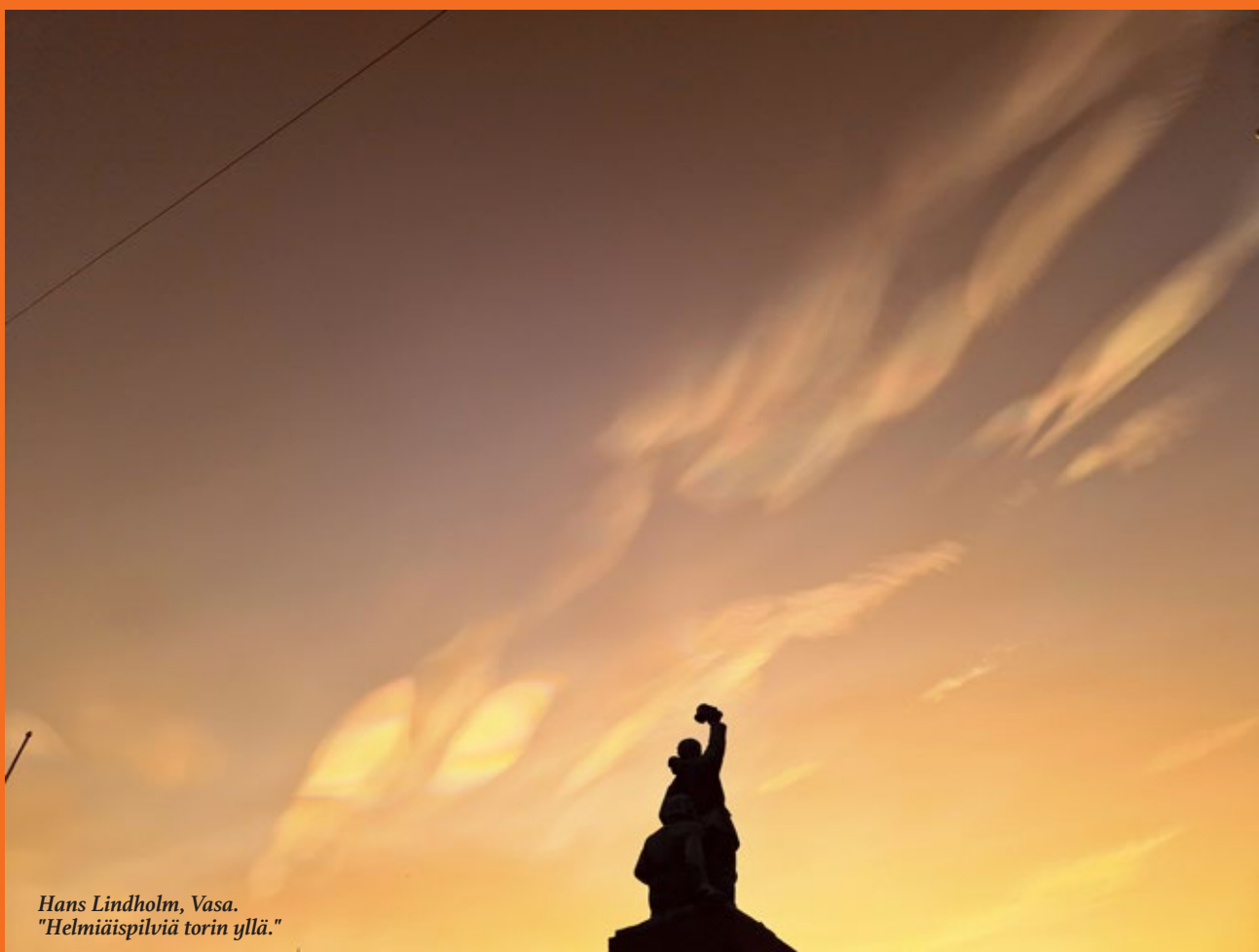
Julkaisemme lukijoiden kuvia digialbumissa. Voit osallistua sähköpostitse, lähettämällä kuvasi sekä nimesi osoitteeseen maega@upc.fi

Vi publicerar våra läsares bilder i digialbumet. Du kan delta via e-post. Skicka in bilden till mega@upc.fi med namn och ort.

Matti Hietala, Vaasa. "Näkymä
Raippaluodon sillalta merenjäälle 19.2.2025."

Hans Lindholm, Vasa.
"Helmäispilviä torin yllä."

Toimitus / Ilmoitukset / Redaktion / Annonser:

Dzina Maiseichyk, mega@upc.fi - www.megamedia.fi

Avustajat / Medarbetare: Hans Hästbacka

Luo kampanjan – myös mobiilisti. Kampanjösningar – även mobila.

Mediamyynti / Mediaförsäljning: mega@upc.fi

Mediakortti / Mediakort: www.megamedia.fi

Kustannus / Utgivare:

UPC
media

COMMUNICATION CENTER

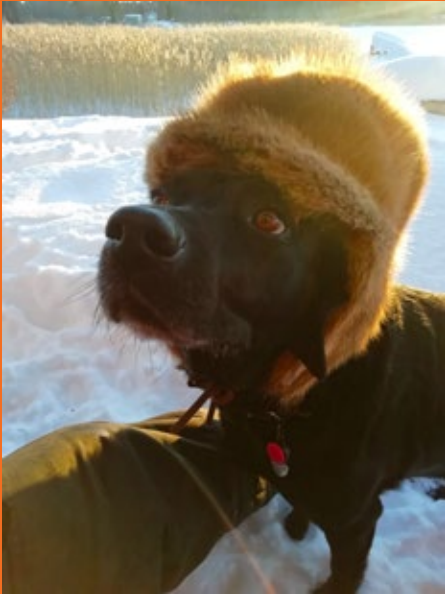
Paino / Tryck:

UPC
print

COMMUNICATION CENTER

observateur

Ota kuva ja kommentoi lyhyesti – max noin 100 merkkiä – tapahtumaa, treffiä, luontokokemusta, rakennelmaa, ilmiötä, rakennusta, esinettä, tosiasiaa, - jotain jolla kuva voi saada osallisuutta aikaan. "Bloggaa" ja kehitä Pohjanmaata!

Lähetä kuva ja teksti sähköpostitse osoitteeseen mega@upc.fi, merkitse aiheeksi "Observateur". Jokaista julkaistua kuvaa kohden, kerääntyy 1 piste joka vastaa 1 euroa. Kun on kerääntynyt 10 pistettä, saa tu euron arvoisen lahjakortin Bocks'in kyläkauppaan.

sudoku

JAPANSKT BILDKRYSS JAPANILAINEN RISTIKKO

SUDOKU

#1

	6	7						8
1				2	6		9	4
					3			
	1			7	9	4		
7			3	2				6
	4	5	9				8	
			6					
3	7		4	1				9
4						5	7	

#2

			9	5	3			6
			1		8			
		7					3	
	6		1	3				5
	1	5	8		6	9	2	
7			9	2			6	
	8			9				
		7		2				
6			3	8	1			

#3

5				6				
				5	1	7		
6	2	9		1				
		7	6			2		3
		6	8			4	5	
1	2			3	9			
			5		6	9	2	
	9	5	1					
			8					5

ZITZ

NONOGRAM RATKAISU / LÖSNING

BAZI & MAZI

RATKAISU / LÖSNING

#1

5	6	7	1	9	4	2	3	8
1	3	8	5	2	6	7	9	4
9	2	4	7	8	3	6	1	5
6	1	3	8	5	7	9	4	2
7	8	9	3	4	2	1	5	6
2	4	5	9	6	1	3	8	7
8	5	1	6	7	9	4	2	3
3	7	2	4	1	5	8	6	9
4	9	6	2	3	8	5	7	1

#2

8	7	1	9	5	3	2	4	6
5	3	6	2	1	4	8	7	9
9	2	4	7	6	8	5	3	1
2	6	9	1	3	7	4	8	5
3	1	5	8	4	6	9	2	7
7	4	8	5	9	2	1	6	3
1	8	3	4	7	9	6	5	2
4	9	7	6	2	5	3	1	8
6	5	2	3	8	1	7	9	4

#3

5	7	1	4	3	6	8	2	9
4	8	3	9	2	5	1	7	6
6	2	9	7	1	8	5	3	4
9	5	7	6	4	1	2	8	3
3	6	8	2	7	9	4	5	1
1	4	2	5	8	3	9	6	7
8	1	4	3	5	7	6	9	2
7	9	5	1	6	2	3	4	8
2	3	6	8	9	4	7	1	5

Bock's
MAKE GOOD!

2024

FINLANDS BÄSTA

GODARE!

Legenden!
Bästa
ÄKTA GÅVAN!
livsglädje!

ALLA DRYCKER FINNS I GÅRDSBUTIKEN!
WWW.BOCKSCORNERBREWERY.COM